

Justis- og
beredskapsdepartementet

Tildelingsbrev 2022

Kriminalomsorgen

10. januar 2022

Innhold

1.	Innledning	2
2.	Utfordringer, muligheter og prioriteringer	3
3.	Mål, styringsparametere og oppdrag for 2022	3
3.1	Mål 1: Domfelte lever et kriminalitetsfritt liv etter gjennomført straff.....	4
3.2	Mål 2: Lavt omfang av isolasjon i fengsel.....	6
3.3	Mål 3: Kapasiteten i kriminalomsorgen er effektivt utnyttet	7
3.4	Mål 4: Sikkerheten ivaretas i kriminalomsorgen	9
3.5	Øvrig rapportering, informasjon og oppdrag.....	11
3.5.1	Internasjonalt arbeid	11
3.5.2	Tilskudd til frivillige organisasjoner.....	11
3.5.3	Regelverksutvikling	11
3.5.4	Delegering av avgjørelsesmyndigheten i klagesaker om soningsoverføring.....	11
4.	Styring og kontroll.....	12
4.1	Internkontroll	12
4.2	Sikkerhetsvurderinger i forbindelse med anskaffelser	13
4.3	Saker fra Riksrevisjonen og Sivilombudet	13
5.	Fellesføringer og øvrige krav fra Regjeringen	13
5.1	Konsulentbruk i staten	13
5.2	Øke antallet lærlinger.....	13
6.	Styringsdialog og rapportering i 2022.....	14
6.1	Styringsdialog 2022	14
6.2	Rapportering 2022.....	15
7.	Budsjettrammen og fullmakter for 2022	15
7.1	Budsjettrammen	15
8.	Vedlegg.....	18

1. Innledning

Det vises til Prop. 1 S (2021–2022) fra Justis- og beredskapsdepartementet (JD), Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022) og Innst. 6 S (2021–2022). Tildelingsbrevet er utarbeidet på bakgrunn av Stortingets endelige budsjettvedtak 15. desember 2021 og presenterer de økonomiske rammene for virksomheten i 2022, jf. økonomireglementet § 7 og Bestemmelser om økonomistyring i staten punkt 1.5.

JD har fastsatt følgende overordnede sektormål for justis- og beredskapssektoren:

- Rettssikkerhet
- Trygghet i samfunnet
- Godt og tilgjengelig lovverk
- Kontrollert og bærekraftig innvandring
- Lav kriminalitet
- Godt forvaltede polarområder

Tildelingsbrevet tar utgangspunkt i målene og hovedutfordringer for kriminalomsorgen i 2022. Kriminalomsorgen skal særlig bidra til å nå følgende sektormål:

- Rettssikkerhet
- Trygghet i samfunnet
- Godt og tilgjengelig lovverk
- Lav kriminalitet

De virksomhetsmål, styringsparametere, resultatkrav og oppdrag som fremkommer i dette tildelingsbrevet vil være førende for departementets oppfølging av kriminalomsorgen i 2022. Eventuelle endringer eller ytterligere tildelinger vil bli formidlet gjennom supplerende tildelingsbrev i løpet av året. Departementet forutsetter at oppdrag gitt gjennom tildelingsbrev fra tidligere år, og som ikke er avsluttet, ferdigstilles selv om de ikke er særskilt omtalt i dette tildelingsbrevet.

Departementet understreker at tildelingsbrevet ikke er uttømmende for hvilke oppgaver kriminalomsorgen skal utføre. Utover de prioriteringer og krav som omtales i tildelingsbrevet, legger departementet til grunn at den løpende virksomheten videreføres innenfor de føringer som følger av hovedinstruksen for kriminalomsorgen, samt øvrig gjeldende regelverk og instruks. Departementet gjør for øvrig oppmerksom på at Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI) har et selvstendig ansvar for å informere departementet om vesentlige risikoer og avvik sammenlignet med kriminalomsorgens oppgaver slik de fremkommer av tildelingsbrev og instruks, og fremme forslag til mulige korrigerende tiltak, jf. pkt. 2.3.2 i Bestemmelser om økonomistyring i staten.

2. utfordringer, muligheter og prioriteringer

Mange domfelte og innsatte har betydelige levekårsproblemer og psykiske utfordringer. Isolasjon i fengsel og utelukkelse fra fellesskap kan føre til skader for den innsatte. En viktig oppgave for kriminalomsorgen i 2022 er å arbeide videre med å redusere omfanget av utelukkelse fra fellesskap og isolasjon i fengsel. Kriminalomsorgen skal videre arbeide for en mer rehabiliterende straffegjennomføring og tilrettelagt oppfølging av unge voksne i fengsel. Det er viktig at kriminalomsorgen har tilstrekkelig bemanning med rett kompetanse til å følge opp de domfelte. Sammensetningen av innsatte har endret seg de siste årene. Andelen innsatte som er dømt for alvorlige lovbrudd som drap, voldtekt og seksuallovbrudd har økt. Sikkerhetsnivået i norske fengsler skal være tilpasset risikoen de domfelte utgjør.

Meld. St. 14 (2020–2021) *Perspektivmeldingen 2021* understreker at offentlige tjenester må effektiviseres og utvikles i takt med at samfunnet endrer seg. Petroleumsnæringen vil framover miste mye av betydningen som vekstmotor i norsk økonomi. Samtidig står vi overfor betydelig utgiftsøkning til pensjon og eldreomsorg. Handlingsrommet i statsbudsjettet vil derfor bli trangere. Teknologisk utvikling i høyt tempo gir samtidig nye muligheter for å jobbe smartere, forebygge kostnadsdrivende hendelser og effektivisere offentlige tjenester.

Mindre handlingsrom og teknologisk utvikling vil medføre krevende prioriteringer også for justissektorens virksomheter. Langsiktig planlegging, systematisk kunnskapsarbeid, digitalisering og effektiv oppgaveløsning vil fremover bli enda viktigere, og vil bidra til å gjøre kriminalomsorgen best mulig i stand til å møte fremtidens utfordringer og utnytte de muligheter som finnes i dag. Kriminalomsorgen skal sikre dette blant annet gjennom å videreutvikle kunnskapsgrunnlag og analyser og levere relevante beslutningsgrunnlag av høy kvalitet. Kriminalomsorgens desentraliserte struktur skal opprettholdes. Det er også behov for å videreutvikle samarbeidet mellom kriminalomsorgen og tilbyderne av velferdstjenester gjennom forvaltningssamarbeidet. Tilbudet av velferdstjenester er avgjørende for en vellykket tilbakeføring av domfelte til samfunnet.

3. Mål, styringsparametere og oppdrag for 2022

Det er fastsatt følgende mål for kriminalomsorgen:

1. Domfelte lever et kriminalitetsfritt liv etter gjennomført straff
2. Lavt omfang av isolasjon i fengsel
3. Kapasiteten i kriminalomsorgen er effektivt utnyttet
4. Sikkerheten ivaretas i kriminalomsorgen

Kriminalomsorgen skal prioritere tiltak som bidrar til bedre resultater innenfor de målene som er satt.

3.1 Mål 1: Domfelte lever et kriminalitetsfritt liv etter gjennomført straff

Det er et overordnet mål at domfelte ikke faller tilbake til ny kriminalitet, men kommer i jobb eller utdanning etter gjennomført straff. Forebygging av tilbakefall til kriminalitet er et felles ansvar på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer. Kriminalomsorgen har et særlig ansvar for å legge til rette for et godt samarbeid med andre sektorer, jf. straffegjennomføringsloven § 4. Samarbeidet skal bidra til å dekke domfelte og innsattes behov og fremme deres tilpasning til samfunnet. I 2022 skal det særlig rettes oppmerksomhet mot oppfølging av innsatte med helseproblemer, herunder innsatte med alvorlige psykiske lidelser.

Godt samordnet tilbakeføringsarbeid og forebygging av ny kriminalitet krever et tilrettelagt og individuelt tilpasset tilbud under straffegjennomføring, både i fengsel og i samfunnet. Hensiktsmessig progresjon i straffegjennomføringen til den enkelte domfelte er viktig for å redusere tilbakefall til ny kriminalitet.

Helsedirektoratet, Arbeids- og velferdsdirektoratet, Utdanningsdirektoratet, Husbanken og Kriminalomsorgsdirektoratet bes om å videreføre samarbeidet på direktoratsnivå for å bidra til at innsatte i fengsel mottar tjenester i henhold til sektorlovverk, basert på kunnskap om målgruppenes behov og rettigheter. Kriminalomsorgsdirektoratet gis koordineringsansvaret for dette.

MÅL 1:	Domfelte lever et kriminalitetsfritt liv etter gjennomført straff
Rapportering:	Tertial- og årsrapport
KDI skal i tertialrapportene vurdere risikoer for at målet ikke nås og redegjøre for eventuelle tiltak som settes i verk for å sikre måloppnåelse. I årsrapporten skal KDI gi en kort og overordnet beskrivelse av hvordan virksomhetens aktiviteter og resultater har påvirket målet.	

STYRINGSPARAMETER 1:	Prosent tilbakefall
Rapportering:	Årsrapport
Tilbakefall er en indikasjon på om ansvarlige sektorer og forvaltningsnivåer jobber godt og riktig med rehabilitering og tilbakeføring, og om samfunnet får den ønskede effekten i form av at flere går fra straffegjennomføring til en kriminalitetsfri tilværelse i frihet. KDI bes beskrive og gi en overordnet vurdering av utviklingen i tilbakefallsprosenten. KDI bes ta utgangspunkt i en lengst mulig tidsserie. Tallene bør også skille mellom lovbruddstyper og type straffereaksjoner. Tallene bør vurderes og ses opp mot tall om tilbakefall fra SSB og sammenlignbare tall fra andre land.	

STYRINGSPARAMETER 2:	Progresjon og kvalitet i straffegjennomføringen
Rapportering	Årsrapport

KDI bes beskrive kvaliteten på arbeidet med å forebygge tilbakefall til ny kriminalitet, herunder arbeidet med å sikre at domfelte har en forsvarlig og hensiktsmessig progresjon i straffegjennomføringen.

Beskrivelsen skal ta utgangspunkt i flere sentrale måleparametere for å belyse utviklingen, herunder blant annet omfanget av straffegjennomføring i institusjon i medhold av strgfjfl. § 12, anvendelsen av kartleggingsverktøyet BRIK, omfanget av programvirksomheten, andel fengselsdøgn med aktivisering, andel domfelte som gjennomfører deler av straffen med elektronisk kontroll og bruken av rusmestringsenheter.

STYRINGSPARAMETER 3:	Andel fengselsdøgn med aktivitet
Rapportering:	Tertialvis ved avvik og årsrapport
Resultatkrav:	85 %
<p>Flere innsatte må få et aktivitetstilbud som i størst mulig grad bidrar til å fremme tilbakeføring til samfunnet etter gjennomført straff. Et godt tilbud om opplæring og/eller arbeidstrening kan gi økt overgang til arbeid og opplæring etter endt straffegjennomføring eller varetekt. Andelen arbeid, utdanning, program og andre tiltak skal synliggjøres. Utviklingen i aktivitet de siste ti år skal skisseres.</p>	

OPPDRA	Rapportering
<p>O1: Revidering av G8-rundskrivet Kriminalomsorgsdirektoratet skal, i samarbeid med Helsedirektoratet, revidere rundskriv G8 om samarbeid mellom kommunehelsetjenesten, spesialisthelsetjenesten, og kriminalomsorgen overfor innsatte og domfelte med rusmiddelavhengighet og psykiske lidelser. Arbeidet skal sees i sammenheng med pågående revisjon av nasjonal veileder for helse og omsorgstjenester for innsatte i fengsler. Kriminalomsorgsdirektoratet leder arbeidet.</p>	31.12.2022
<p>O2: Pilotprosjekt med livssynsmedarbeidere i kriminalomsorgen Kriminalomsorgsdirektoratet gjennomfører et prosjekt for livssynsmedarbeidere i kriminalomsorgen i samarbeid med Barne- og familiedepartementet. Ordningen skal gjennomføres i ett år før den evalueres. Kriminalomsorgsdirektoratet skal bidra med ressurser til planlegging, administrasjon og evaluering av pilotprosjektet innenfor en ramme på om lag 1,5 mill. kroner.</p>	Status, fremdrift og avvik Tertial- og årsrapport
<p>O3: Samarbeid om utsatte barn og unge Kriminalomsorgsdirektoratet skal delta i og bidra til tverrsektorielt samarbeid om utsatte barn og unge på direktoratsnivå. Direktoratene skal i fellesskap etablere en struktur for samarbeidet som støtter opp kjernegruppepiloten for</p>	Årsrapport

utsatte barn og unge. Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet skal koordinere arbeidet.	
O4: Samarbeid om arbeidet mot vold i nære relasjoner For å sørge for god koordinering, erfaringsutveksling og samvirke skal Kriminalomsorgsdirektoratet bidra i arbeidet med å foreslå en struktur for samarbeidet mellom direktoratene i arbeidet mot vold i nære relasjoner. Ansvaret for å ta initiativ til å starte opp en slik prosess er lagt til Sekretariatet for konfliktrådene.	Årsrapport
O5: Nasjonalt tilbud for kvinner som gjennomfører straff Kriminalomsorgsdirektoratet skal, bl.a. gjennom samarbeid med krisesentrene, søke å etablere et nasjonalt tilbud for kvinner som gjennomfører straff. Tilbudet skal bistå kvinnelige innsatte som er eller har vært utsatt for vold i nære relasjoner.	Årsrapport

3.2 Mål 2: Lavt omfang av isolasjon i fengsel

Kriminalomsorgen skal motvirke isolasjon og negative konsekvenser av isolasjon ved å fremme aktivitet og fellesskap med andre. Innsatte som er isolert skal følges opp. Riktig rettsanvendelse er viktig for å sikre den enkelte innsatte sine rettigheter.

MÅL 2:	Lavt omfang av isolasjon i fengsel
Rapportering:	Tertial- og årsrapport
KDI skal i tertialrapportene vurdere risikoer for at målet ikke nås og redegjøre for eventuelle tiltak som settes i verk for å sikre måloppnåelse. I årsrapporten skal KDI gi en kort og overordnet beskrivelse av hvordan virksomhetens aktiviteter og resultater har påvirket målet.	

STYRINGSPARAMETER 4:	Omfang av isolasjon
Rapportering:	Tertial- og årsrapport
Isolasjon kan medføre psykiske skader. Isolasjon som følge av bygnings- og bemanningsmessige forhold skal ikke finne sted i fengslene. KDI bes redegjøre for utviklingen med utgangspunkt i tilgjengelig nøkkeltall/statistikk de siste årene.	

STYRINGSPARAMETER 5:	Utvikling i tilbud om isolasjonsreducerende tiltak
Rapportering:	Tertialvis ved avvik og årsrapport
KDI bes gi en kvalitativ vurdering av utviklingen med utgangspunkt i tilgjengelig nøkkeltall/statistikk de siste årene. Vurderingen må se hen til omfanget av isolasjonsreducerende tiltak og kvaliteten på tilbudet som er gitt.	

STYRINGSPARAMETER 6:	Tid utenfor cellen
Rapportering:	Tertialvis ved avvik og årsrapport
Resultatkrav:	Gjennomsnittlig tid utenfor cellen skal øke i 2022.
KDI bes gi en kvalitativ vurdering av tilstanden i fengslene når det gjelder utlåsningstid. Vurderingen skal ta utgangspunkt i tilgjengelig nøkkeltall/statistikk de siste årene.	

KDI bes i tillegg rapportere på følgende:

STATISTIKK		Rapporteringsfrekvens
S1	Statistikk over bruk av sikkerhetscelle og sikkerhetsseng	Tertial- og årsrapport
S2	Statistikk over bruk av tvangsmidler	Årsrapport

3.3 Mål 3: Kapasiteten i kriminalomsorgen er effektivt utnyttet

En effektiv straffesakskjede forutsetter god samhandling mellom aktørene, effektive arbeidsverktøy og tilstrekkelig kapasitet i alle ledd. Dette for raskt å iverksette avsagte dommer, at varetektsfengslinger skjer innenfor fristene og soningskøene holdes på et stabilt lavt nivå. God utnyttelse av all kapasitet, og et godt samarbeid med politi, påtalemyndighet og øvrige myndigheter, skal bidra til dette. Det vil også være avgjørende med god kapasitetsplanlegging, bl.a. gjennom utredninger og utarbeidelse av prognoser og langtidsplanlegging for fremtidig behov for straffegjennomføringskapasitet.

Kriminalomsorgen skal overføre utenlandske domfelte til videre straffegjennomføring i opprinnelseslandet der dette er mulig. Domfelte som har begått alvorlig kriminalitet, herunder domfelte dømt for seksuallovbrudd, skal ha høyeste prioritet ved innkalling til gjennomføring av straff.

MÅL 3:	Kapasiteten i kriminalomsorgen er effektivt utnyttet
Rapportering:	Tertial- og årsrapport
KDI skal i tertialrapportene vurdere risikoer for at målet ikke nås og redegjøre for eventuelle tiltak som settes i verk for å sikre måloppnåelse. I årsrapporten skal KDI gi en kort og overordnet beskrivelse av hvordan virksomhetens aktiviteter og resultater har påvirket målet.	

STYRINGSPARAMETER 7:	Kapasitetsutnyttelse fengsel og elektronisk kontroll (EK)
Rapportering:	Tertialvis ved avvik og årsrapport
Resultatkrav:	Kapasitetsutnyttelsen skal være så høy som mulig. Utnyttelsen skal hensynta et tilstrekkelig beredskapsnivå.

For å sikre god flyt i straffesakskjeden, må eksisterende kapasitet for straffegjennomføring og varetekt utnyttes best mulig. KDI skal redegjøre for kapasitetsutnyttelsen i fengslene for høyt og lavere sikkerhetsnivå og for bruk av elektronisk kontroll.

STYRINGSPARAMETER 8:	Soningskø
Rapportering	Månedlig og årsrapport
<p>Det er viktig for domfelte at ventetiden fra dom til oppstart av straffegjennomføring ikke er for lang. Det er et mål at straffegjennomføringen skal påbegynnes senest 60 dager etter at rettskraftig dom er mottatt i kriminalomsorgen. KDI skal rapportere månedlig på utviklingen av soningskøen, jf. pkt S4. KDI bes i årsrapporten gi en kvalitativ vurdering av utviklingen i soningskøen og prognoser for fremtidig utvikling.</p>	

OPPDRA		Rapportering
06	Rehabilitering av Ila fengsel og forvaringsanstalt KDI skal følge opp og gjennomføre oppgaver i henhold til oppdragsbrev og styringsdokument for prosjektet.	Eget løp i prosjektet og tertialvis
07	Forprosjektering Ullersmo KDI skal følge opp og gjennomføre oppgaver i henhold til oppdragsbrev og styringsdokument for prosjektet.	Eget løp i prosjektet og tertialvis
08	Samarbeid om felles statistikk i straffesakskjeden Departementet ber Domstoladministrasjonen, Politidirektoratet, Sekretariatet for konfliktrådene og Kriminalomsorgsdirektoratet om å videreføre arbeidet med en prognosemodell for straffesakskjeden. Departementet ber også om at Riksadvokatembetet deltar inn i dette arbeidet. Modellen skal kunne brukes til å analysere og forutse fremtidig kapasitetsbehov for de ulike aktørene i straffesakskjeden. For departementet er det viktig at modellen kan brukes i budsjettprosessen. Modellen skal også kunne benyttes til å fremskaffe sentrale indikatorer knyttet til blant annet tidsbruk i straffesakskjeden. Det skal utarbeides en plan for arbeidet med prognosemodell som skal inneholde en tentativ tidsplan bestående av sentrale milepæler og forventede gevinster av arbeidet. Frem til prognosemodellen er utarbeidet skal de omtalte virksomhetene fortsette å produsere felles statistikk for straffesakskjeden. Dette skal rapporteres på til departementet i tertialrapportene og inneholde overordnet utviklingstrekk medfølgende analyse. Kriminalomsorgsdirektoratet leder og koordinerer arbeidet.	Plan for arbeidet med prognoserapport skal leveres i KDI sin 2. tertialrapport. Statistikk for straffesakskjeden skal rapporteres tertialvis.
09	Prognoser og plassregnskap KDI skal utarbeide prognoser for forventet behov for straffegjennomføringskapasitet for fem og ti år utover	Egen rapport 1. november

<p>inneværende år. Det skal gjøres beregninger for hvert år i prognoseperioden. Behovet for fengselskapasitet skal fordeles på høyt og lavere sikkerhetsnivå for hver region.</p> <p>KDI skal oversende oppdatert «plassregnskap» som beskriver utvikling av nye fengselsplasser på høyt og lavere sikkerhetsnivå fra og med 2019.</p> <p>Ev. forslag om utvidelser og/eller nedleggelse av straffegjennomføringskapasitet skal alltid vurderes og sees i sammenheng med prognosene før oversendelse til JD.</p>	
--	--

KDI skal i tillegg rapportere på følgende:

RAPPORTERINGSKRAV 1:	Nytt IKT-system i kriminalomsorgen, KODA
Rapportering	Tertial- og årsrapport
KDI skal rapportere overordnet på tid, kost og kvalitet i henhold til målene i KDIs prosjektplan.	

STATISTIKK		Rapporteringsfrekvens
S3	Antall uteksaminerte fengselsbetjenter i 2022.	Årsrapport
S4	Månedlig statistikk over utvikling i beleggssituasjonen, antall i varetekt, mottatte ubetingede fengselsdommer og antall døgn, i tillegg til mottatte dommer som skal gjennomføres i samfunnet, antall soningsoverføringer, antall barn i fengsel, utvikling i soningskøen og gjennomsnittlig ventetid.	Månedlig
S5	Gjennomsnittskostnad i 2022 pr. fengselsplass for hhv. høyt og lavere sikkerhetsnivå og straffegjennomføring med elektronisk kontroll.	Årsrapport

3.4 Mål 4: Sikkerheten ivaretas i kriminalomsorgen

Straffen skal gjennomføres på en måte som motvirker planlegging av og gjennomføring av nye straffbare handlinger under gjennomføring av straff. Straffegjennomføringen skal være sikkerhetsmessig forsvarlig. Det er også viktig å forebygge selvskading og selvmord blant innsatte i fengsel. Det er et mål for kriminalomsorgen å legge til rette for god reintegrering til samfunnet av terrordømte og andre radikaliserede innsatte, samt hindre at innsatte radikaliserer andre innsatte.

Et forsvarlig sikkerhetsnivå bidrar til å hindre rømning og hindre at innsatte og domfelte kan planlegge ny kriminalitet. Dette stiller strenge krav til blant annet kommunikasjonskontroll,

besøkskontroll, oppfølging under permisjoner, sikre IKT-løsninger og vurdering av hvem som kan gjennomføre straff sammen.

MÅL 4:	Sikkerheten ivaretas i kriminalomsorgen
Rapportering:	Tertial- og årsrapport
KDI skal i tertialrapportene vurdere risikoer for at målet ikke nås og redegjøre for eventuelle tiltak som settes i verk for å sikre måloppnåelse. I årsrapporten skal KDI gi en kort og overordnet beskrivelse av hvordan virksomhetens aktiviteter og resultater har påvirket målet.	

STYRINGSPARAMETER 9:	Utvikling i sikkerhetstilstanden i kriminalomsorgen
Rapportering	Tertialvis ved avvik og årsrapport
KDI bes om å presentere sikkerhetstilstanden i kriminalomsorgen, både i fengsel og for straffegjennomføring i samfunnet. Det sentrale aspektet i vurderingen skal være samfunnssikkerheten, men også sikkerhetssituasjonen for innsatte og domfelte og ansatte i både kriminalomsorgen og samarbeidende etater skal omtales. Straffbare forhold begått under straffegjennomføring bør også inkluderes i vurderingen til KDI. Omtalen skal baseres på tilgjengelig statistikk. Der det er mulig skal tall sammenliknes med tilsvarende tall de siste ti årene.	

OPPDRA		Rapportering
O10	Gjenopprettende prosess skal prøves ut for personer som er dømt for terrorrelaterte handlinger. Kriminalomsorgen skal legge til rette for at gjenopprettende prosess kan gjennomføres og konfliktrådene skal prøve ut metodikken med utvalgte domfelte. Hensikten er å legge til rette for en bedre tilbakeføring til samfunnet.	Årsrapport

KDI bes i tillegg rapportere på følgende:

STATISTIKK		Rapportering
S6	Statistikk over tilfeller av vold og trusler mellom innsatte og mot ansatte i kriminalomsorgen og samarbeidende etater. KDI skal gjøre rede for utviklingen, vesentlige risikoer og tiltak på området.	Tertialvis ved avvik og årsrapport
S7	Statistikk over antall fremmedkrigere og andre domfelte som er under straffegjennomføring etter brudd på terrorlovgivningen, samt personer som anses å være sårbare for radikaliserings. KDI skal ved avvik, eller ved særskilte forhold knyttet til statistikken, gjøre rede for utviklingen, vesentlige risikoer og tiltak på området.	Tertialvis og årsrapport

3.5 Øvrig rapportering, informasjon og oppdrag

3.5.1 Internasjonalt arbeid

Gjennom EØS-finansieringsmekanismene bidrar Norge til å styrke og videreutvikle kriminalomsorgen i andre land. Samarbeidet er også nyttig for norsk kriminalomsorg. KDI skal videreføre inngåtte oppdrag som programpartner og bidra til synergieffekter for å styrke straffesakskjedens mål om et tilgjengelig rettssystem, effektiv bekjempelse av vold i nære relasjoner og økt bruk av alternative straffereaksjoner.

RAPPORTERINGSKRAV 2:	Redegjørelse om internasjonalt arbeid
Rapportering	Årsrapport
KDI skal gi en redegjørelse for hovedprioriteringer, utvikling og måloppnåelse i KDIs internasjonale arbeid foregående år, samt føringer og prioriteringer for inneværende år.	

3.5.2 Tilskudd til frivillige organisasjoner

Tilskuddsforvaltningen av post 70 under kap. 430 er delegert til KDI og skal forvaltes i tråd med Bestemmelser om økonomistyring i staten, kapittel 6. Bevilgningen for 2022 er på 36,2 mill. kroner, jf. Stortingets budsjettvedtak. Det gis i 2022 følgende øremerkede tilskudd:

- Frelsesarmeens prosjekt *Mellom oss*, kr. 1 000 000.
- Sammen for livet AS, kr. 2 300 000.

Den resterende tilskuddspotten på totalt 32,9 mill. kroner fordeles av KDI etter søknad og i tråd med gjeldende forskrift.

I tråd med hovedinstruksen skal KDI publisere oversikt over de årlige tildelingene på egne hjemmesider og videresende oversikt til departementet for publisering på regjeringen.no.

RAPPORTERINGSKRAV 3:	Vurdering av måloppnåelse tilskuddsordning
Rapportering	Første tertial
KDI skal foreta en samlet vurdering av måloppnåelse for tilskuddsordningen på kap. 430, post 70 i 2021. Vurderingen skal baseres på tilskuddsmottakernes søknader og rapporter.	

3.5.3 Regelverksutvikling

Departementets lovarbeid om straffegjennomføring vil fordre dialog og bistand fra direktoratet om regelverksutvikling, herunder om økonomiske og administrative konsekvenser.

3.5.4 Delegering av avgjørelsesmyndigheten i klagesaker om soningsoverføring

Avgjørelsesmyndigheten i klagesaker om soningsoverføring delegeres til Kriminalomsorgsdirektoratet med virkning fra 1. januar 2022. Delegering av

klagebehandlingen forutsetter at førsteinstansbehandlingen delegeres videre til underliggende nivå i kriminalomsorgen og at det etableres interne mekanismer som sikrer tilstrekkelig uavhengighet i saksbehandlingen mellom nivåene. Oppgaven skal løses innenfor gjeldende budsjettammer.

RAPPORTERINGSKRAV 4:	Redegjørelse om klagesaker om soningsoverføring
Rapportering	Årsrapport
KDI skal i årsrapporten redegjøre for erfaringer med forvaltningen av klagesaker om soningsoverføring det siste året.	

4. Styring og kontroll

4.1 Internkontroll

Virksomhetsleders internkontrollansvar er regulert i økonomireglementet § 14 og utdypet i hovedinstruksen til kriminalomsorgen. For å nå kriminalomsorgens mål i møte med fremtidige utfordringer er tilfredsstillende internkontroll særlig viktig. Enhetlige rutiner og praksis er viktig for å sikre de innsatte og domfeltes rettssikkerhet. God internkontroll kan sikre at eventuelle vesentlige avvik forebygges, avdekkes og korrigeres i nødvendig utstrekning.

De statlige regnskapsstandardene (SRS) gjøres obligatorisk for alle statlige virksomheter med en innføringsperiode på fem år fra 2022, jf. nærmere omtale i [rundskriv R-114](#) av 31. august 2021 fra Finansdepartementet. KDI skal fastsette tidspunktet for overgang til SRS i samråd med departementet.

RAPPORTERINGSKRAV 5:	Innføring av statlige regnskapsstandarder (SRS)
Rapportering	2. tertial
KDI skal lage plan for innføring av statlige regnskapsstandarder (SRS) med forslag til tidspunkt for når overgangen kan finne sted.	

Som nevnt i kapittel 2, må statlige virksomheter fremover forvente strammere budsjetter. Kriminalomsorgen skal arbeide kontinuerlig for å effektivisere oppgaveløsningen, med særlig fokus på digitalisering av arbeidsprosesser og tjenester. KDI har i 2021 bistått med kunnskapsgrunnlag for langtidsplanlegging, og arbeidet vil fortsette i 2022. KDI skal påse at det er sammenheng mellom dette arbeidet og virksomhetens egne strategiske mål. Også øvrige innspill til departementet skal sees i sammenheng med den langsiktige planleggingen og være forankret i kriminalomsorgens strategiske mål. KDI skal arbeide videre med å forbedre og implementere identifiserte effektiviseringstiltak innenfor egen ramme.

RAPPORTERINGSKRAV 6:	Plan for prioritering av utviklingsbehov
-----------------------------	---

Rapportering	1. mai. 2022
I 2021 har kriminalomsorgen levert et grunnlag for langtidsplanlegging gjennom en analyse av dagens situasjon og utfordringsbilde, og fremtidig behov. KDI bes i 2022 om å følge opp dette arbeidet ved å levere en plan over prioriterte utviklingsområder i kriminalomsorgen. Planen skal presenteres for Justis- og beredskapsdepartementet.	

4.2 Sikkerhetsvurderinger i forbindelse med anskaffelser

De fleste virksomhetene i justissektoren utøver eller understøtter funksjoner som er kritiske for samfunnet, og flere har i tillegg funksjoner, infrastruktur og tjenester som er omfattet av sikkerhetsloven. Ved anskaffelser av utstyr og infrastruktur som er av vesentlig betydning for utøvelsen av slike funksjoner eller ivaretagelsen av konfidensialitet, integritet, eller tilgjengelighet i utstyr og infrastruktur som er av vesentlig betydning for tjenestene, skal virksomhetene gjennomføre særskilte og dokumenterbare risikovurderinger før slikt materiell anskaffes fra land vi ikke har et sikkerhetsmessig samarbeid med.

4.3 Saker fra Riksrevisjonen og Sivilombudet

Merknader fra Riksrevisjonen og Sivilombudet skal ha høy prioritet. KDI skal utvikle en konkret plan for oppfølging av eventuelle feil og mangler som er pekt på av Riksrevisjonen og/eller Sivilombudet. Oppfølgingsplanen skal være tema i styringsdialogen og omtales i årsrapporten.

5. Fellesføringer og øvrige krav fra Regjeringen

5.1 Konsulentbruk i staten

Arbeidet med effektivisering utgjør en integrert del av den ordinære styringsdialogen mellom departement og virksomhet, og følger de allmenne prinsippene for styring i staten. I 2022 skal kriminalomsorgen arbeide for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å benytte interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes. Kriminalomsorgsdirektoratet skal rapportere om konsulentbruken i årsrapporten for 2022.

5.2 Øke antallet lærlinger

Statlige virksomheter skal ha lærlinger tilknyttet seg, der antallet lærlinger skal stå i et rimelig forhold til virksomhetens størrelse. Virksomheter med mer enn 75 ansatte skal til enhver tid ha minst en lærling, og større virksomheter bør ha ambisjon om flere enn en lærling. Kriminalomsorgen skal også hvert år vurdere om det er mulig å tilby opplæring i nye lærefag

og om antall lærlinger kan økes. Alle statlige virksomheter skal knytte seg til opplæringskontoret OK stat eller et annet opplæringskontor.

I årsrapporten for 2022 skal Kriminalomsorgsdirektoratet rapportere følgende: Antall lærlinger, om det er vurdert å øke antall lærlinger og eventuelt innenfor hvilke fag samt hvilket opplæringskontor virksomheten er tilknyttet. Virksomheter som ikke har oppfylt kravene, må redegjøre for årsaken til dette og for hva de har gjort for å oppfylle kravene.

6. Styringsdialog og rapportering i 2022

6.1 Styringsdialog 2022

Det legges opp til ett ordinært etatsstyringsmøte basert på årsrapport, samt to kortere møter basert på avviksrapportering per første og ander tertial. Etatsstyringsmøtene vil normalt finne sted tre uker etter fristen for tertialrapportering. JD og KDI avtaler eventuelt ytterligere møter etter behov.

Nedenfor følger frister for rapporteringen i 2022 og frister for innspill til den ordinære budsjettprosessen for hhv. 2022, 2023 og 2024. Det gjøres oppmerksom på at fristene er foreløpige. Dersom fristene må endres i løpet av året vil departementet komme tilbake til dette. Det kan også bli aktuelt med særskilte bestillinger utover det som fremgår av oversikten nedenfor.

Budsjettår	Sak	Frist/tidspunkt
Statsbudsjettet 2021	Årsrapport 2021	01.03.2022
Statsbudsjettet 2022	Innspill til revidert nasjonalbudsjett	11.02.2022
Statsbudsjettet 2021	Etatsstyringsmøte	01.04.2022 kl. 09.00–11.00
Statsbudsjettet 2023	Forslag til rammefordeling – Prop. 1 S (2022–2023)	20.04.2022
Statsbudsjettet 2022	1. tertialrapport pr. 30.04.2022	27.05.2022
Statsbudsjettet 2023	Innspill til Prop. 1 S (2022–2023)	JD kommer tilbake til nærmere bestilling og frist for tilbakemelding.
Statsbudsjettet 2022	Etatsstyringsmøte	23.06.2022 kl. 09.30–11.00
Statsbudsjettet 2022	Foreløpig anslag over bevilgningsendringer til omgrupperingsproposisjonen/ nysalderingen	17.06.2022

Statsbudsjettet 2022	Forslag til tilleggsbevilgninger til omgrupperingsproposisjonen/nysalderingen	09.09.2022
Statsbudsjettet 2022	2. tertialrapport pr. 31.08.22	30.09.2022
Statsbudsjettet 2024	Innspill til satsingsforslag, budsjettiltak og konsekvensjusteringer	14.10.2022
Statsbudsjettet 2022	Etatsstyringsmøte	27.10.2022 kl. 09.30–11.00
Statsbudsjettet 2022	Årsrapport 2022	01.03.2023
Statsbudsjettet 2022	Etatsstyringsmøte	31.03.2022 kl. 09.00-11.00

6.2 Rapportering 2022

Styringsdialogen mellom KDI og departementet er innrettet etter risiko- og vesentlighet. Risikoperspektivet skal også integreres i virksomhetens rapportering.

Resultat- og regnskapsrapportering til departementet skal oversendes tertialvis. KDIs årsrapport for 2022 utgjør en del av grunnlaget for Justis- og beredskapsdepartementets rapportering til Stortinget om oppnådde resultater for budsjettåret 2022. Årsrapporten skal oversendes departementet innen 1. mars 2023 og skal følge kravene i Bestemmelser om økonomistyring i staten punkt 1.6.1. Årsrapportens kapittel 5 om framtidsutsikter skal basere seg på en strategisk vurdering av risiko og mulighetsrom for samfunnsoppdraget i et femårsperspektiv. Det vises for øvrig til DFØs veileder for årsrapportering på DFØs nettsider [Årsrapport - DFØ \(dfo.no\)](https://df0.no)

Tertialrapportene vil fokusere på eventuelle avvik og risiko opp mot måloppnåelse, samt saksutvikling og rapportering på andre styringsparametere med fastsatt rapporteringsfrist per tertial.

KDI skal sørge for god kvalitetssikring av de data og opplysninger som inngår i rapporteringen. Dette gjelder også rapportering som videresendes fra underliggende enheter. KDI har et selvstendig ansvar for å informere departementet om uheldig utvikling eller avvik innen kriminalomsorgen som fremkommer i KDIs statistikkarbeid.

7. Budsjettrammen og fullmakter for 2022

7.1 Budsjettrammen

På bakgrunn av Stortingets budsjettvedtak 15. desember 2021 stilles følgende midler til disposisjon for KDI i 2022:

Kap. 430/3430 Kriminalomsorgen

Tabell 1 Budsjett for 2022. Kap. 430/3430. Beløp i 1 000 kroner.

Kap. 430		
Post 01	Driftsutgifter	5 042 900
Post 21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 430, post 01</i>	103 884
Post 45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	38 715
Post 60	Refusjoner til kommunene, forvaringsdømte mv., <i>kan overføres</i>	100 441
Post 70	Tilskudd	36 234
Sum		5 322 174

Kap. 3430		
Post 02	Arbeidsdriftens inntekter	103 764
Post 03	Andre inntekter	22 140
Post 04	Tilskudd	2 570
Sum		128 474

Kap. 432/3432 Kriminalomsorgens høyskole og utdanningscenter

Tabell 2 Budsjett for 2022. Kap. 432/3432. Beløp i 1 000 kroner.

Kap. 432		
Post 01	Driftsutgifter	202 528
Sum		202 528

Kap. 3432		
Post 03	Andre inntekter	1 139
Sum		1 139

Budsjettrammen, med unntak av kap. 430, post 70, er pris- og lønnsjustert. Midler tidligere tildelt til rehabilitering av Ila fengsel og forvaringsanstalt er prisjustert og videreført i 2022 som en del av budsjettrammen.

Midler til følgende tiltak er innarbeidet i budsjettrammen for 2022:

- 50 mill. kroner til økt bemanning og bedre innhold og oppfølging i kriminalomsorgen (halvårseffekt)
- 21,3 mill. kroner for tilbakeføring av midlertidig innsparing som følge av endret tidspunkt for opptak til KRUS
 - o 17,6 mill. kroner under kap. 432, post 01

- 3,7 mill. kroner under kap. 430, post 01
- 11 mill. kroner som følge av at forventet pensjonspremie til Statens pensjonskasse, inkl. arbeidsgiveravgift av dette, tilsvarende blir økt, herunder
 - 10,5 mill. kroner under kap. 430, post 01
 - 441 000 kroner under kap. 432, post 01
- 5 mill. kroner til ungdomsteam i kriminalomsorgen
- 5 mill. kroner til nasjonalt ressursteam for kvinner ved Bredtveit fengsel og forvaringsanstalt. Midlene kommer i tillegg til midler bevilget i 2021. Fra og med 2022 vil det dermed være bevilget til sammen 10 mill. kroner til helårlig drift av ressursteamet.
- 4 mill. kroner fra Helse- og omsorgsdepartementet sitt budsjett i tilknytning til at BASIS-prosjektet går over i ordinær drift
- 3,3 mill. kroner til øremerkede tilskudd (1 mill. kroner til Frelsesarmeens prosjekt *Mellom oss* og 2,3 mill. kroner til Sammen for livet AS), jf. omtale under punkt 3.5.2.
- 408 000 kroner til innføring av ny tolkelov

Kriminalomsorgsdirektoratet tildeles også 500 000 kroner på kap. 400, post 23 til oppfølging av forskningsprosjekt om evaluering av arbeidet mot radikaliserings og voldelig ekstremisme i kriminalomsorgen. Midlene kommer i tillegg til 500 000 kroner som ble tildelt for 2021, jf. supplerende tildelingsbrev nr. 4 i 2021.

Elektronisk samhandling mellom aktørene i straffesakskjeden (ESAS III)

Det er bevilget 25 mill. kroner samlet på kap. 410, post 01 til prosjektet Elektronisk samhandling mellom aktørene i straffesakskjeden (ESAS III). De tildelte midlene skal brukes til å fortsette arbeidet med å videreutvikle automatisering og digitalisering av den elektroniske informasjonsutvekslingen mellom aktørene i straffesakskjeden. Kriminalomsorgsdirektoratet vil motta belastningsfullmakt fra Domstoladministrasjonen slik at kriminalomsorgens utgifter knyttet til ulike tiltak i prosjektet kan belastes på kap. 410, post 01. JD vil sende et eget supplerende tildelingsbrev om saken.

Følgende reduksjon er innarbeidet i budsjetttrammen for 2022:

- 44 mill. kroner i tilknytning til at husleie ved nye Agder fengsel ble lavere enn tidligere beregnet
- 7 mill. kroner til aktivisering og isolasjonsforebyggende tiltak for sårbare innsatte i fengsler
- 5 mill. kroner i tilknytning til arbeid med prosjektering av nytt Oslo fengsel
- 3,7 mill. kroner pga. reduserte reiseutgifter som følge av pandemien, herunder:
 - 3,3 mill. kroner under kap. 430, post 01
 - 410 000 kroner under kap. 432, post 01
- 1 mill. kroner flyttes til kap. 433, post 70 i tilknytning til etablering av et pilotprosjekt for exit-program for gjengkriminelle
- 1 mill. kroner ifm. reduserte leiekostnader i statlig sektor, herunder

- 973 000 under kap. 430, post 01
- 36 000 under kap. 432, post 01
- 121 000 kroner til tilskudd til Justismuseet (tidligere Norsk rettsmuseum)

Følgende midler er holdt tilbake i departementet på kap 430, post 01:

- 1 mill. kroner ifm. eksternt oppdrag om innsatte i fengsler sine sosiale levekår og tilgang til velferdstjenester

8. Vedlegg

1. Budsjetfullmakter og andre fullmakter som delegeres 2022

Vedlegg 1. Budsjettfullmakter og andre fullmakter som delegeres til Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI)

1.1 Delegering av fullmakter iht. Stortingets budsjettvedtak

Det vises til Innst. 6 S (2021–2022), romertallsvedtak II Merinntektsfullmakter. Følgende fullmakter delegeres til Kriminalomsorgsdirektoratet:

- Bevilgningen under kap. 430, post 01 kan overskrides mot tilsvarende merinntekter under kap. 3430, post 03 (Andre inntekter) og post 04 (Tilskudd)
- Bevilgningen under kap. 430, post 21 kan overskrides mot tilsvarende merinntekter under kap. 3430, post 02 (Arbeidsdriftens inntekter)
- Bevilgningen under kap. 432, post 01 kan overskrides mot tilsvarende merinntekter under kap. 3432, post 03 (Andre inntekter)

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633, post 01 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift. Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

JD gjør særlig oppmerksom på at KDI ikke kan overskride kap. 430, post 01 mot tilsvarende merinntekt under kap. 3430, post 02. Merinntekter på kap. 3430, post 02 skal ses i sammenheng med kap. 430, post 21.

1.2 Delegering av fullmakter i henhold til Bevilgningsreglementet

Bevilgningsreglementet inneholder en del fullmakter for Kongen til å gjøre unntak fra eller utfylle bevilgningsreglementets bestemmelser. I rundskriv R-110 gir Finansdepartementet departementene fullmakter til å gjøre unntak fra enkelte av bevilgningsreglementets hovedprinsipper. I tillegg blir det redegjort for fullmakter som ikke delegeres til departementene, men som åpner for at departementene kan søke om samtykke fra Finansdepartementet i enkeltsaker.

Delegert myndighet skal alltid utøves i samsvar med gjeldende lover og regler, gitte retningslinjer og intensjoner for hvorledes fullmaktene skal brukes.

Det vises til veilederen i statlig budsjettarbeid der bl.a. bruk av unntaksbestemmelser i bevilgningsreglementet (budsjettfullmakter) er omtalt.

Paragrafene i parentes i punktene under refererer til paragrafene i bevilgningsreglementet.

Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr (§ 3, 4. ledd, 2. setning)

Hovedregelen i bevilgningsreglementet er at alle utgifter og inntekter føres brutto i budsjett og bevilgningsregnskap. Det er imidlertid gitt et unntak som tillater nettoføring i forbindelse med utskifting av utstyr. Med dette gis KDI fullmakt til nettoføring ved utskifting av utstyr på følgende vilkår:

- a) Inntekter fra salg av brukt utstyr kan nettoføres på post 01 Driftsutgifter og post 21 Spesielle driftsutgifter, med inntil 5 prosent av bevilgningen på den aktuelle posten.
- b) Salgsinntektene må skrive seg fra utskiftinger som er ledd i en rutinemessig fornyelse av utstyr. I praksis vil dette gjelde inntekter fra salg av utstyr som er av en slik art at det ved anskaffelsen skal dekkes under post 01 Driftsutgifter. Inntekter fra salg av utstyr som etter sin art skal dekkes under post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, må bruttoføres på vanlig måte.
- c) Salgsinntektene skal bokføres som en inntekt i kontoklasse 3 i standard kontoplan (jf. Finansdepartementets [rundskriv R-102](#)) og rapporteres til bevilgningsregnskapet på post 01 Driftsutgifter eller post 21 Spesielle driftsutgifter (jf. Finansdepartementets [rundskriv R-101](#)). Føringen må gjøres slik at det er mulig å kontrollere at grensen på fem prosent ikke overskrides.

Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret (§6, 2. ledd)

Hovedregelen i bevilgningsreglementet er at staten bare kan pådras forpliktelser som først skal dekkes etter utløpet av budsjettåret når Stortinget har gitt særlig samtykke til dette. Med dette gis imidlertid KDI fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret på følgende vilkår, og med de begrensninger som følger i teksten under:

- a) Leieavtalene og avtalene om kjøp av tjenester må gjelde anskaffelser til den ordinære driften av statlige virksomheter. Hvilke typer anskaffelser det her dreier seg om, vil kunne variere etter virksomhetens oppgaver, men alminnelige eksempler vil være leie av lokaler og kontorutstyr, samt kjøp av renholds- og vaktmestertjenester.
- b) Utgiftene i forbindelse med avtalene må kunne dekkes innenfor et uendret bevilgningsnivå på vedkommende budsjettpost i hele avtaleperioden.
- c) For alle avtaler utover budsjettåret, må behovet for oppsigelsesklausuler nøye vurderes. Hensynet til den framtidige handlefriheten skal veie tungt ved vurderingen. Særlig gjelder dette ved langsiktige avtaler.

Det vises for øvrig til bevilgningsreglementet § 10 første ledd der det bl.a. kreves at utgiftsbevilgninger skal disponeres på en slik måte at ressursbruk og virkemidler er effektive i forhold til de forutsatte resultater, samt til tilsvarende krav i økonomireglementet § 4. På dette området innebærer disse bestemmelsene både et krav til å vurdere mulige alternativer til leie og kjøp av tjenester, og til utformingen av vilkårene i eventuelle avtaler om leie og kjøp av tjenester.

Det understrekes at bestemmelsene bare gjelder adgangen til å pådra forpliktelser utover budsjettåret.

Særskilt om bygge- og leiekontrakter

I Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor, fastsatt i kongelig resolusjon den 13. januar 2017, gis det en samlet oversikt over ansvarsforhold, fullmakter og kravene til saksbehandling ved lokalanskaffelser.

Fullmakt til å overskride investeringsbevilgninger mot tilsvarende innsparing under driftsbevilgninger under samme budsjettkapittel (§ 11, 4. ledd, nr. 2)

Det følger av hovedregelen i bevilgningsreglementet § 5 annet ledd første setning at det ikke er adgang til å omdisponere et bevilget utgiftsbeløp fra en post til en annen.

Bevilgningsreglementet § 11 fjerde ledd nr. 2 inneholder imidlertid et unntak ved at Kongen kan gi bestemmelser om overskridelse av investeringsbevilgninger mot tilsvarende innsparing under driftsbevilgninger under samme budsjettkapittel.

KDI gis fullmakt til å omdisponere fra driftsbevilgninger til investeringsbevilgninger på følgende vilkår:

- a) Det kan omdisponeres inntil 5 prosent av bevilgningen under post 01 Driftsutgifter til post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, under samme kapittel.
- b) Omdisponeringen må ikke føre til økte utgifter ved at den binder opp framtidige drifts- og investeringsutgifter.

Beløp som er omdisponert fra post 01 Driftsutgifter kan tas med ved beregningen av overførbart beløp under post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold.

Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger til investeringsformål mot tilsvarende innsparing i de tre følgende budsjettår (§ 11, 4. ledd, nr. 3)

Hovedregelen i bevilgningsreglementet § 5 annet ledd første setning er at det ikke er adgang til å overskride en utgiftsbevilgning. Etter bevilgningsreglementets § 11 fjerde ledd nr. 3 gis det adgang til å overskride driftsbevilgninger til investeringsformål med inntil 5 pst. mot tilsvarende innsparing i løpet av de tre følgende budsjetterminer. Som en prøveordning har Stortinget for perioden 2021–2022 utvidet innsparingsperioden til fem år. Finansdepartementet har fastsatt nærmere retningslinjer og forutsetninger for adgangen til å overskride driftsbevilgninger til investeringsformål. Det vises til rundskriv R-110 punkt 2.6.

KDI må i hvert enkelt tilfelle sende søknad til JD om slikt samtykke før bevilgningen kan overskrides.

Overføring av ubrukt driftsbevilgning fra ett år til neste (§ 5)

Det er som regel ikke adgang til å overskride et tildelt beløp eller til å overføre det til en annen budsjettermin eller til en annen budsjettpost i samme termin.

Det er imidlertid gitt et unntak ved at inntil 5 pst. av ubrukt driftsbevilgningen under post 01 og post 21 kan overføres til neste budsjettår.

Søknad om slik overføring skal godkjennes av Finansdepartementet.

Kriminalomsorgsdirektoratet sender søknad til JD i forbindelse med regnskapsrapporten per 31. desember. Eventuelt overført beløp kan ikke disponeres av kriminalomsorgen før departementet gir beskjed om det gjennom supplerende tildelingsbrev.

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser i investeringsprosjekter

Rehabilitering av tekniske anlegg ved Ila fengsel og forvaringsanstalt

Det vises til romertallsvedtak VI i Innst. 6 S (2021–2022) der det gis samtykke til å pådra staten forpliktelser utover budsjettåret under kap. 430, post 45 for å anskaffe brukerstyr til rehabiliteringsprosjektet ved Ila fengsel og forvaringsanstalt. Samlede forpliktelser og utbetalinger kan ikke overskride kostnadsrammen for brukerstyr på 41,9 mill. kroner.

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Kriminalomsorgsdirektoratet
Dokumentsenter - Postboks 694
4302 SANDNES

Deres ref.

Vår ref.
16/7430 - MSS

Dato
18.01.2022

Statsbudsjettet 2022 – supplerende tildelingsbrev - gjennomføring av prosjektet ESAS

1. INNLEDNING

Stortinget har ved behandlingen av statsbudsjettet for 2022 bevilget 25 mill. kroner til prosjektet - Elektronisk samhandling mellom aktørene i straffesakskjeden (ESAS), jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2021-2022) og Innst. 6 S (2021-2022). ESAS er et samarbeidsprosjekt hovedsakelig mellom Domstoladministrasjonen (DA), Politidirektoratet (POD) og Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI).

Justis- og beredskapsdepartementet (JD) gir i dette supplerende tildelingsbrevet til DA, POD og KDI mål, rammer og sentrale føringer for gjennomføring av prosjektet. Vi ber om å få oversendt:

- et oppdatert styringsdokument, inkludert vurdering av prosjektets usikkerhet (risikoanalyse og mulighetsanalyse)
- en oppdatert gevinstrealiseringsplan for ESAS, herunder forslag til forpliktende gevinstuttak, se nærmere omtale under pkt. 6

innen **fredag 4. februar 2022**.

Vi inviterer virksomhetene til møte **torsdag 10. februar 2022, kl. 12-14** for å få en orientering om status og oppdatert styringsdokument, og en gjennomgang av oppdatert innspill til gevinstrealiseringsplan. Ved behov for nærmere avklaringer kan Raif E. Aaker kontaktes på tlf. 916 24261 el. e-post: RaifElsayed.Aaker@jd.dep.no.

2. BAKGRUNN

Etter oppdrag fra JD i brev av 27. oktober 2017 leverte DA, POD og KDI gjennom samarbeidsprosjektet ESAS i 2018 en ny teknisk løsning for elektronisk samhandling i straffesakskjeden, kalt Justishub. Noen virksomheter i straffesakskjeden ble også påkoblet den nye løsningen. Justishub danner den digitale grunnmuren for samhandling i straffesakskjeden.

JD ga i brev av 19.12.2019 til DA, POD og KDI i oppdrag å gjennomføre prosjektet ESAS 2020, som innbar påkobling av flere sentrale virksomheter i straffesakskjeden på Justishub og å utvikle og ta i bruk nye løsninger for utveksling av strukturert informasjon mellom fagsystemer for utvalgte arbeidsprosesser. Arbeidet ble gjennomført og prosjektet avsluttet i mars 2021, jf. egen sluttrapport som ble oversendt til JD 19.03.2021.

3. OVERORDNEDE MÅL OG FØRINGER

Følgende dokumenter ligger til grunn for prosjektet:

- Samordnet innspill satsingsforslag ESAS (2022-2024) fra DA, POD og KDI m/vedlegg, inkl. overordnet gevinstrealiseringsplan med samfunnsøkonomisk analyse (senest av 5.5.2021)
- Utkast til Styringsdokument for ESAS III av 18.06.2021
- Usikkerhetsanalyse ESAS III av 17.06.2021
- Prop. 1 S Tillegg 1 (2021-2022) for Justis og beredskapsdepartementet, jf. Innst. S 6 (2021-2022).

3.1 Samfunns- og effektmål

ESAS skal bidra til sikker og effektiv utveksling av informasjon mellom aktuelle virksomheter i justissektoren for å oppnå en helhetlig verdikjede. Det er utformet følgende mål for prosjektet:

3.1.1 Samfunns mål

Høy kvalitet og effektivitet i straffesakskjeden gjennom elektronisk samhandling.

3.1.2 Effektmål

1. Effektiv samhandling
2. Effektive arbeidsprosesser
3. God informasjonssikkerhet og -kvalitet
4. God styrings- og beslutningsinformasjon
5. God rettsikkerhet

Departementet legger til grunn at det utarbeides gode resultatindikatorer for effektmålene, og at det settes referansepunkt for måling av effekter.

3.1.3 Resultatmål

Resultatmålene er i prioritert rekkefølge:

1. Kvalitet

2. Kostnad (innenfor en ramme på 29,5 mill. kroner i 2022)
3. Tid (tiltak under pkt. 4.1 innført og tatt i bruk innen 31. desember 2022, tiltak under pkt. 4.2 avklares når revidert leveranseplan foreligger)

Det skal utformes en kutt/- og opsjonsliste for prosjektet. Ved behov for prioritering for å realisere forutsatte leveranser, ev. øke tilførsel av midler til prosjektet innenfor virksomhetenes samlede rammer, skal det foretas en kost/nytte-vurdering, der det særlig ses hen til konsekvenser for effektmålene og de forutsatte gevinstene.

Annet:

- Det forutsettes at tiltakene er i tråd med siste versjon av Digitaliseringsrundskrivet (Rundskriv fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet vedrørende pålegg og anbefalinger om digitalisering i offentlig sektor).
- Departementet forventer at det legges til grunn en smidig gjennomføring og løpende produksjonssetting.
- Departementet legger til grunn at anbefalingene fra Digitaliseringsrådet i brev av 20. juni 2019 følges opp.
- ESAS-prosjektet skal bidra til å lette implementeringen av ny straffeprosesslov.
- ESAS-prosjektet skal legge til rette for fremtidig effektiv og sikker elektronisk samhandling også med andre eksterne aktører utenfor straffesakskjeden.

4. LEVERANSER OG FREMDRIFT

Vi viser til samordnet innspill om ESAS III (2022-2024) fra DA, POD og KDI m/vedlegg, senest av 5.5.2021, og til utkast til Styringsdokument for ESAS III av 18.06.2021.

4.1 Leveranser i 2022

I 2022 skal som et minimum følgende leveranse prioriteres gjennomført:

- Strukturerte begjæringer og avgjørelser ved varetektsfengsling, inkludert fengslingsforlengelser

4.2 Leveranser i 2023-2025

I 2023-2025 skal det planlegges for å gjennomføre følgende leveranser:

- Koble flere virksomheter på Justishub
 - Spesialenheten for politisaker
 - NAV - motta anmeldelser
 - Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker
 - Fullføre påkobling av Sekretariatet for konfliktrådene
 - Statens vegvesen - vegtrafikksaker til politiet
- Utvidet bruk av strukturert informasjon i straffesaker
 - Bestilling av varetektsplass
 - Anmodning/rekvisisjon av personundersøkelse (dokumentbasert)

- Strukturerte begjæringer og avgjørelser for tilståelsessaker
- Utvidet bruk av strukturert informasjon ved oppnevning av advokater
- Dele informasjon om beramning fra domstol til politi/påtale og kriminalomsorgen
- Utsveksle status på innbetaling for bøtesaker
- Strukturerte begjæringer og avgjørelser for meddomsrettsaker
- Strukturerte begjæringer og avgjørelser for veitrafikksaker
- Strukturerte begjæringer og avgjørelser for ransaking-saker
- Entydig identifisering av advokater

ESAS III skal ivareta informasjonssikkerheten i alle deler av de digitale systemløsningene, når det gjelder konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet. Det er lagt til grunn at prosjektet kan gjennomføres innenfor gjeldende regelverk. Dersom det likevel er usikkerhet om dette, eller at man avdekker at lovendring vil kunne øke effektiviteten i straffesakskjeden, bør ev. behov identifiseres så tidlig som mulig slik at virksomhetene kan ta det opp med departementet på ordinær måte.

Prosjektet skal ivareta informasjon og koordinering inn mot de virksomhetene som er direkte berørt av ESAS og andre relevante aktører i straffesakskjeden.

5. ØKONOMISKE RAMMER OG FORUTSETNINGER

Det kan planlegges for tiltak innenfor en samlet ramme på 121 mill. kroner i perioden 2022-2025, fordelt som følger (mill. kroner):

År	2022	2023	2024	2025	Sum
Beløp	25	41,5	41,5	13	121

Av dette er det lagt til grunn at 2 mill. kroner skal dekke Gjenopptakelseskommisjonens og Sekretariatet for konfliktrådenes utgifter ved å påkoble dem til Justishub.

I tillegg er det lagt til grunn at DA, POD og KDI i løpet av perioden samlet skal bidra med 22,5 mill. kroner innenfor egne rammer (interne fag- og IKT-ressurser mv.), fordelt med 7,5 mill. kroner pr. virksomhet, anslagsvis fordelt som følger det enkelte år (mill. kroner):

År	2022	2023	2024	2025	Sum
Beløp	4,5	7,5	7,5	3	22,5

Det er også lagt til grunn at NAV og Statens vegvesen dekker egne kostnader til påkobling til Justishub.

Det legges til grunn at årlige merutgifter til drift og forvaltning lar seg dekke innenfor virksomhetenes rammer gjennom realisering av gevinster som følge av tiltakene.

2022

Det er bevilget 25 mill. kroner på kap. 410 Domstolene, post 01 Driftsutgifter til gjennomføring av tiltak i 2022 (jf. pkt. 4.1 over). DA skal stille deler av midlene til disposisjon for de øvrige berørte virksomhetene i form av belastningsfullmakt og i tråd med fordelingen i prosjektplan godkjent av styringsgruppen, jf. omtale i tildelingsbrev til DA for 2022. Utover dette skal DA, POD og KDI samlet bidra med 4,5 mill. kroner innenfor egne rammer (interne fag- og IKT-ressurser mv.). Samlet ramme for ESAS i 2022 er således 29,5 mill. kroner.

Planlagt innfasing og periodisering 2023-2025

Den samlede periodiseringen av totalrammen på 121 mill. kroner avviker noe fra innspillet departementet mottok fra DA/POD/KDI senest av 5.5.2021. Det er bl.a. lagt til grunn at prosjektet gjennomføres over fire budsjettår (og ikke tre). Dette vil ha konsekvenser for planlagt innfasing av de ulike leveransene og den løpende gevinstrealiseringen.

Vi ber om en oppdatert, omforent og helhetlig vurdering av hva som bør være leveranser, fremdrift og bevilgning til prosjektet det enkelte år i perioden 2023-2025, for å sikre best mulig gjennomføring. Dersom virksomhetene ønsker å justere beløp det enkelte år i perioden 2023-2025 innenfor totalrammen, ber vi om å få et begrunnet innspill om dette **innen 4. februar 2022**.

6. GEVINSTREALISERING

Vi viser til samordnet innspill til gevinstrealiseringsplan fra DA, POD og KDI, senest av 5.5.2021. Vi ber om å få tilsendt en oppdatert gevinstrealiseringsplan for ESAS III, herunder forslag til forpliktende gevinstuttak, **innen 4. februar 2022**.

Det er viktig at dette arbeidet prioriteres høyt. Det er særlig viktig å få tydeliggjort hvilke forpliktende gevinster frigjort arbeidstid skal gi, i form av effekter på måloppnåelse og oppgaveløsning.

Den oppdaterte gevinstrealiseringsplanen må ses i sammenheng med virksomhetenes forslag til justert plan for innfasing av leveranser i 2023-2025, slik at det er samsvar.

Den enkelte virksomhet må planlegge, tilrettelegge for og realisere forutsatte gevinster/effekter iht. gevinstrealiseringsplanen. Det skal kunne dokumenteres at forutsatte kvalitative og kvantitative gevinster faktisk realiseres. Departementet forventer at gevinster tas ut trinnvis. Departementets oppfølging vil skje som ledd i styringsdialogen med POD og KDI, og i kontaktmøter på administrativt nivå med DA.

7. RISIKO

Det forutsettes at virksomhetene følger opp og håndterer prosjektets risiko. Som del av rapporteringen til departementet skal det fremlegges en risikoanalyse som beskriver identifiserte risikoer, risikoreduserende tiltak og effekten av disse for å sikre akseptabel restrisiko.

8. ORGANISERING, STYRING OG OPPFØLGING

Departementet er oppdragsgiver og gir overordnede mål, rammer og føringer for prosjektet. Direktørene i KDI, DA og POD har ansvaret for at virksomhetene leverer i tråd med oppdraget, herunder at prosjektet sikres tilstrekkelig kapasitet og kompetanse.

Det skal etableres en styringsgruppe for prosjektet med representanter fra hver av de tre virksomhetene. Styringsgruppen ledes av DA. Ved ev. vesentlig uenighet i styringsgruppen skal sak eskaleres til respektive linjer for nærmere avklaring. Om nødvendig løftes saken til departementet for avklaring.

DA (kopi til POD og KDI) skal samordne rapportering om prosjektet fra virksomhetene til departementet v/Enhet for økonomi og styring (ØS). Rapporteringen skal avgis per 28. februar, 20. mai og 23. september 2022, fokusere på opptjent verdi, avvik og kort omhandle:

- Overordnet vurdering av status, hva departementet bør være oppmerksom på eller ta stilling til
- Status og prognoser funksjonalitet/leveranser
- Status og prognoser økonomi
- Status og prognoser fremdrift
- Status og prognoser gevinstrealisering
- Risiko og risikohåndtering (inkl. ressurstilgang/bemanningssituasjon)
- Ev. avklaringsbehov med departementet

POD og KDI skal, som et ledd i omtalen av virksomhetenes utviklingsportefølje også omtale prosjektet i sin tertialrapportering til departementet. Departementet vil ha særmøter med virksomhetene i forkant av de ordinære styringsdialogmøtene med POD og KDI. Møteplan vil bli nærmere avklart når oppdatert styringsdokument for prosjektet foreligger.

Ved risiko for vesentlige avvik iht. mål, rammer og føringer gitt i dette supplerende tildelingsbrevet skal departementet orienteres om dette så snart som mulig, jf. bestemmelser om økonomistyring i staten pkt. 2.3.2. Virksomhetene skal samtidig redegjøre for hvordan risikoene og ev. avvik håndteres, og konsekvenser som følge av det.

12. EVALUERING

Prosjektet skal utarbeide en evalueringsrapport (eller sluttrapport) som beskriver endelig leveranse, økonomi, prosess og effekt sett opp mot oppdragsbrev og prosjektgjennomføringsplan. Evalueringen skal vektlegge sentrale suksessfaktorer og lærings/-forbedringspunkter til senere bruk.

En devalueringssrapport for leveranse i 2022 skal avgis til departementet innen 1.3.2023. En samlet evalueringssrapport og virksomhetenes vurdering av den skal leveres til departementet tentativt innen 1.7.2025.

Med hilsen

Unni Gunnes
ekspedisjonssjef

Håvard Bekkelund
ekspedisjonssjef

Jostein Haug Solberg
ekspedisjonssjef

Dokumentet er godkjent og sendes uten signatur

Kopi til
Riksrevisjonen

Adressliste

Domstoladministrasjonen
Kriminalomsorgsdirektoratet
Politidirektoratet

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Kriminalomsorgsdirektoratet
Dokumentsenter - Postboks 694
4302 SANDNES

Deres ref.

Vår ref.
21/3932 - SIGR

Dato
23.03.2022

Supplerende tildelingsbrev nr. 2 2022

Det vises til tildelingsbrev til kriminalomsorgen for 2022, datert 10. januar 2022 og supplerende tildelingsbrev nr. 1 av 18. januar 2022. Supplerende tildelingsbrev nr. 2 gjelder overføring av ubrukt bevilgning fra 2021 og tilbakeholdte midler.

Overføring av ubrukt bevilgning fra 2021 og tilbakeholdte midler

Tabellen under gir en oversikt over ubrukt bevilgning fra 2021 som overføres til 2022 og tildeles KDI.

Tabell 1: Overført beløp fra 2021 til 2022 kap. 430. Beløp i kroner.

Kap./post	Betegnelse	
430/21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 430, post 01</i>	5 655 000
430/45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	47 241 000

Tabell 1: Overført beløp fra 2021 til 2022 kap. 400. Beløp i kroner.

Kap./post	Betegnelse	
400/23	Spesielle driftsutgifter, forskning, evaluering og kunnskapsinnhenting, <i>kan overføres</i>	500 000

Det holdes tilbake 86 000 kroner i departementet på kap. 430, post 01 til inndekning av saksomkostninger jf. fvl. § 36.

Samlet tildeling 2022

Tabellen under gir en oversikt over samlet tildeling i 2022, inkludert midler tildelt gjennom dette supplerende tildelingsbrev.

Kap. 430/3430 Kriminalomsorgen

Tabell 1. Samlet tildeling kap. 430/3430 i 2022. Beløp i kroner.

Kap./post	Betegnelse	
430/01	Driftsutgifter	5 042 814 000
430/21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 430, post 01</i>	109 539 000
430/45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	85 956 000
430/60	Refusjoner til kommunene, forvaringsdømte mv.,	100 441 000
430/70	Tilskudd	36 234 000
Sum		5 374 984 000
3430/02	Arbeidsdriftens inntekter	103 764 000
3430/03	Andre inntekter	22 140 000
3430/04	Tilskudd	2 570 000
Sum		128 474 000

Kap. 432/3432 Kriminalomsorgens utdanningscenter (KRUS)

Tabell 2. Samlet tildeling kap. 432/3432 i 2022. Beløp i kroner.

Kap./post	Betegnelse	
432/01	Driftsutgifter	202 528 000
Sum		202 528 000
3432/03	Andre inntekter	1 139 000
Sum		1 139 000

Kap. 400 Justis- og beredskapsdepartementet

Tabell 3. Samlet tildeling kap. 400 i 2022. Beløp i kroner.

Kap./post	Betegnelse	
400/23	Spesielle driftsutgifter, forskning, evaluering og kunnskapsinnhenting, <i>kan overføres</i>	1 000 000
Sum		1 000 000

Med hilsen

Håvard Bekkelund
ekspedisjonssjef

Hanne Jule
avdelingsdirektør

Dokumentet er godkjent og sendes uten signatur

Kopi til
Riksrevisjonen

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Kriminalomsorgsdirektoratet
Dokumentsenter - Postboks 694
4302 SANDNES

Deres ref.

Vår ref.
21/3932- TH TH

Dato
31.05.2022

Supplerende tildelingsbrev nr. 3 - 2022

Det vises til tildelingsbrev til kriminalomsorgen for 2022, datert 10. januar 2022 og supplerende tildelingsbrev nr. 1 av 18. januar 2022 og supplerende tildelingsbrev nr. 2 av 23. mars 2022. Supplerende tildelingsbrev nr. 3 gjelder oppfølging av pilotprosjekt for velferdsobligasjoner.

Kriminalomsorgsdirektoratet har sammen med Arbeids- og velferdsdirektoratet fått i oppdrag fra Justis- og beredskapsdepartementet og Arbeids- og inkluderingsdepartementet å gjennomføre et pilotprosjekt med formål å teste ut velferdsobligasjoner som modell for utvikling og finansiering av nye tiltak for å forebygge tilbakefall til kriminalitet.

Vi vil på bakgrunn av siste rapport fra evalueringen av pilotprosjektet og informasjon om at det nå er på gang et lokalt prosjekt i Trøndelag, be Kriminalomsorgsdirektoratet sammen med Arbeids- og velferdsdirektoratet gi en kort status og vurdering av det videre arbeidet med prosjektet. Vi ber også om tilbakemelding på om det er ytterligere kommuner som har prosjekter under utvikling og i så fall om et eventuelt behov for en tilsagnsfullmakt i statsbudsjettet for 2023, slik det er gitt i tidligere år.

Slik vi oppfatter det, innebærer en forsinkelse i gjennomføringen av pilotprosjektet at avtalen med Oxford Research om evaluering utløper før pilotprosjektet avsluttes. Vi ber på denne bakgrunn om en vurdering av hvordan det kan legges opp til en evaluering av

den siste perioden av prosjektet, herunder tidspunkt for utlysning av et eventuelt nytt evalueringsoppdrag.

Vi ber om tilbakemelding innen 24. juni 2022.

Med hilsen

Håvard Bekkelund
ekspedisjonssjef

Hanne Jule
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur

Kopi:
Riksrevisjonen
Arbeids- og inkluderingsdepartementet

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Kriminalomsorgsdirektoratet
Dokumentsenter - Postboks 694
4302 SANDNES

Deres ref.

Vår ref.
21/3932 - SIGR

Dato
20.06.2022

Supplerende tildelingsbrev nr. 4 2022

Det vises til tildelingsbrev til kriminalomsorgen for 2022, datert 10. januar 2022 og supplerende tildelingsbrev nr. 1, 2 og 3 i 2022. Supplerende tildelingsbrev nr. 4 gjelder endringer i bevilgning i forbindelse med Stortingets behandling av revidert budsjett 2022, jf. Prop. 115 S (2021–2022) og Innst. 450 S (2021–2022).

Revidert budsjett 2022

Endrede jobbreisevaner som følge av pandemien

Som en konsekvens av forventede budsjettgevinster fra endrede jobbreisevaner som følge av pandemien reduseres tildelingen på kap. 430, post 01 med 2,2 mill. kroner. Bevilgningen på kap. 432, post 01 reduseres med 0,2 mill. kroner.

Tabellen under gir en oversikt over endringer i bevilgningen.

Tabell 1: Endring i bevilgning – revidert budsjett 2022. Beløp i kroner.

Kap./post	Betegnelse	
430/01	Driftsutgifter	2 213 000
432/01	Driftsutgifter	225 000

Samlet tildeling 2022

Tabellen under gir en oversikt over samlet tildeling i 2022, inkludert endring i bevilgning gjennom dette supplerende tildelingsbrev.

Kap. 430/3430 Kriminalomsorgen

Tabell 2. Samlet tildeling kap. 430/3430 i 2022. Beløp i kroner.

Kap./post	Betegnelse	
430/01	Driftsutgifter	5 040 601 000
430/21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 430, post 01</i>	109 539 000
430/45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	85 956 000
430/60	Refusjoner til kommunene, forvaringsdømte mv.,	100 441 000
430/70	Tilskudd	36 234 000
Sum		5 372 771 000
3430/02	Arbeidsdriftens inntekter	103 764 000
3430/03	Andre inntekter	22 140 000
3430/04	Tilskudd	2 570 000
Sum		128 474 000

Kap. 432/3432 Kriminalomsorgens utdanningscenter (KRUS)

Tabell 3. Samlet tildeling kap. 432/3432 i 2022. Beløp i kroner.

Kap./post	Betegnelse	
432/01	Driftsutgifter	202 303 000
Sum		202 303 000
3432/03	Andre inntekter	1 139 000
Sum		1 139 000

Kap. 400 Justis- og beredskapsdepartementet

Tabell 4. Samlet tildeling kap. 400 i 2022. Beløp i kroner.

Kap./post	Betegnelse	
400/23	Spesielle driftsutgifter, forskning, evaluering og kunnskapsinnhenting, <i>kan overføres</i>	1 000 000
Sum		1 000 000

Med hilsen

Håvard Bekkelund
ekspedisjonssjef

Hanne Jule
avdelingsdirektør

Dokumentet er godkjent og sendes uten signatur

Justis- og
beredskapsdepartementet

Hovedinstruks Kriminalomsorgen

Fastsatt av Justis- og beredskapsdepartementet med virkning fra 01.01.2022.

1. Virkeområde og formål

1.1 Virkeområde og formål

Instruksen er fastsatt i medhold av Reglement for økonomistyring i staten § 3. Denne instruksen erstatter instruks til Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI) som var vedlagt tildelingsbrevet for 2021.

Instruksens virkeområde er styring og kontroll i kriminalomsorgen.

Formålet med instruksen er å beskrive virksomhetens samfunnsoppdrag, samt å klargjøre myndighet og ansvarsdeling mellom Justis- og beredskapsdepartementet og Kriminalomsorgsdirektoratet. Instruksen fastsetter videre departementets krav til virksomhetens interne styring og kontroll.

Instruksen er bygd opp som et supplement til *Reglement for økonomistyring i staten (Reglementet)* og *Bestemmelser om økonomistyring i staten (Bestemmelsene)*. Styring og kontroll i kriminalomsorgen skal følge *Reglementet* og *Bestemmelsene* med de presiseringer som fremgår av denne instruksen. *Reglementet* og *Bestemmelsene* gjelder i sin helhet også for de punktene det ikke er gitt presiseringer om i instruksen.

2. Departementets styring av kriminalomsorgen

2.1 Justis- og beredskapsdepartementets overordnede ansvar

Justis- og beredskapsdepartementet har det overordnede ansvaret for kriminalomsorgen. Dette innebærer iht. *Bestemmelsene* pkt. 1.3 et ansvar for å påse at virksomheten har god styring og kontroll, og sørge for at styringsdialogen mellom departementet og virksomheten fungerer hensiktsmessig.

Departementet fastsetter overordnede mål og krav til virksomheten innenfor de rammer Stortinget fastsetter gjennom lov- og budsjettvedtak. Departementet stiller krav, og tildeler økonomisk ramme og fullmakter for kriminalomsorgen gjennom et årlig tildelingsbrev og eventuelle supplerende tildelingsbrev. Virksomhetens resultater, styring og kontroll følges opp gjennom styringsdialogen, jf. nærmere omtale under punkt 2.3 nedenfor.

2.2 Kriminalomsorgens myndighet og ansvar

Samfunnsoppdrag

Kriminalomsorgen skal sørge for at domfelte gjennomfører straff og stiller varetektsplasser til disposisjon for politiet på en måte som tar hensyn til formålet med straffen, som motvirker nye straffbare handlinger, som er forsvarlig for samfunnet og som innenfor disse rammene sikrer tilfredsstillende forhold for de innsatte. Det skal gis tilbud om gjenopprettende prosess under straffegjennomføringen. Ved varetektsfengsling skal kriminalomsorgen legge forholdene til rette for å redusere negative virkninger av isolasjon.

Tilknytningsform

Kriminalomsorgen er et ordinært forvaltningsorgan underlagt Justis- og beredskapsdepartementet. Hovedoppgavene er å sette i verk

straffegjennomføringspolitikken og gi faglige råd til utviklingen av regelverk og politikk. Innenfor gjeldende budsjетtrammer og med utgangspunkt i generelle føringer fra departementet, har Kriminalomsorgsdirektoratet ansvar for effektiv drift i kriminalomsorgen.

Kriminalomsorgsdirektoratet har det øverste faglige og administrative ansvaret for kriminalomsorgen, jf. straffegjennomføringsloven § 5 andre ledd.

Regelverk som regulerer tjenesteområdene til virksomheten

Virksomheten er regulert av straffegjennomføringsloven, straffeloven og annen lovgiving. Aktivitetene og tjenesteområdene til kriminalomsorgen er videre regulert av internasjonale konvensjoner og bilaterale avtaler. Relevante forskrifter, rundskriv og instruksjoner legger i tillegg rammer for styringen av kriminalomsorgen.

Ansvarsavklaring og krav til samarbeid med andre virksomheter

Kriminalomsorgen skal gjennom samarbeid med andre offentlige etater legge til rette for at domfelte og innsatte i varetekt får tjenestene de etter loven har krav på. Samarbeidet skal bidra til en samordnet innsats for å dekke de domfeltes og innsattes behov, fremme tilpasningen til samfunnet og legge til rette for et liv uten kriminalitet. Kriminalomsorgen skal legge til rette for et godt samarbeid med politi- og påtalemyndighet og strafferettspleien for øvrig.

Kriminalomsorgsdirektoratet skal gjennom tilsynsvirksomhet, behandling av enkeltsaker og etablering av et internkontrollsystem, sørge for rettstrygghet og lik behandling av sakene til innsatte og domfelte.

Kriminalomsorgsdirektoratet har også et ansvar for å:

- holde samarbeidende instanser godt orientert om praksis, praksisendringer og eventuelt særskilte prosjekt som har konsekvenser for deres saksbehandling og eventuelle prioriteringer
- utarbeide god statistikk, analyse og prognoser, herunder utarbeidelse av kriminalomsorgens årsstatistikk
- bidra til at tiltak, prosjekt m.m. som har økonomiske og administrative konsekvenser i en tidlig fase blir tilstrekkelig utredet. Økonomiske og administrative konsekvenser for forvaltningssamarbeidspartnere og andre som er involvert skal framkomme.

Forskning og utredning

Kriminalomsorgen har et selvstendig ansvar for å fremskaffe forskning og kunnskap som skal bidra til forvaltningens tjenesteutvikling. Kriminalomsorgen skal arbeide for at egen virksomhet er kunnskapsbasert og skal gi brukerne et godt, likeverdig og effektivt tjenestetilbud. Ansvaret innebærer blant annet at etaten samarbeider med relevante forskningsmiljøer. Kriminalomsorgen har et selvstendig ansvar for å formidle forskning og kunnskap. Kriminalomsorgen skal innenfor rammene av relevant regelverk gjøre informasjon og data av offentlig interesse lett tilgjengelige for allmennheten og for forskere. Dette inkluderer blant annet utlevering av registerdata for forskningsformål.

Ledelsen av virksomheten

Justis- og beredskapsdepartementet er tilsettingsmyndighet for virksomhetsleder. For øvrige stillinger er tilsettingsmyndigheten lagt til virksomheten. Tilsetting skal foretas innenfor rammene av statsansatteloven og gjeldende budsjетtrammer.

2.3 Styringsdialogen

Den årlige styringsdialogen mellom Justis- og beredskapsdepartementet og Kriminalomsorgsdirektoratet skal være forankret i Prop. 1 S og Stortingets behandling av denne. Styringsdialogen består av styringsdokumenter, etatsstyringsmøter og eventuelle møter om særlige problemstillinger (særmøter).

Følgende dokumenter er de mest sentrale i styringsdialogen:

- Departementets hovedinstruks til virksomheten
- Departementets årlige tildelingsbrev til virksomheten
- Supplerende tildelingsbrev i løpet av året
- Periodiske rapporteringer
- Årsrapport og årsregnskap
- Referater fra etatsstyringsmøter og særmøter i styringsdialogen

Tidspunkt for og antall etatsstyringsmøter fastsettes i det årlige tildelingsbrevet. Oversikt over etatsstyringsmøter vil framgå av styringskalenderen i det årlige tildelingsbrevet. Dagsorden for møtet skal være avtalt på forhånd. Når saker krever oppfølging utover det som kan tas opp i forbindelse med ordinære etatsstyringsmøter, kan det etter behov avholdes særmøter i styringsdialogen. Departementet fører referat fra alle møter som inngår i styringsdialogen. Møtereferatene sendes i kopi til Riksrevisjonen.

Alle styringsdokumenter, herunder instruks til virksomheten og tildelingsbrev, skal utformes i dialog med virksomhetens ledelse. Beslutninger og føringer skal formaliseres skriftlig i styringsdialogen.

Kriminalomsorgsdirektoratet skal orientere departementet om saker som kan være av interesse for departementet fra Riksrevisjonen, Sivilombudet og eventuelle andre tilsynsorgan.

Det skal årlig avholdes en medarbeidersamtale mellom departementsråd og/eller ekspedisjonssjef i Avdeling for kriminalitetsforebygging og direktør for kriminalomsorgen.

2.4 Innspill til departementet

Kriminalomsorgsdirektoratet skal både på eget initiativ og etter bestilling fra departementet levere innspill til departementets faglige arbeid og politikkutvikling i form av utredninger, analyser og statistikk som kan belyse status og utvikling innenfor virksomhetens ansvarsområder. Dette omfatter også innspill til arbeidet med statsbudsjettet, iht. de frister departementet fastsetter.

3. Krav til den interne styringen av kriminalomsorgen

3.1 Direktørens myndighet og ansvar

Direktøren er virksomhetsleder for kriminalomsorgen, og har ansvaret for resultatene innenfor samfunnsoppdraget og de fastsatte rammene for virksomheten, og innenfor de budsjettfullmakter, mål og resultatkrav som er gitt i tildelingsbrevet. Direktøren skal styre

virksomheten iht. *Bestemmelsene* pkt. 2.2, og har ansvaret for at virksomheten har god intern styring og kontroll (jf. nærmere omtale under pkt 3.2 nedenfor).

Direktøren skal varsle departementet umiddelbart dersom det oppstår kritisk risiko eller alvorlig svikt i resultatoppnåelsen, eller ved hendelser som kan medføre politisk og/eller mediemessig oppmerksomhet.

3.2 Krav til virksomhetens interne styring og kontroll

Kriminalomsorgens interne styring og kontroll skal være tilpasset virksomhetens egenart, risiko og vesentlighet. Internkontrollen skal gi rimelig grad av sikkerhet for at kriminalomsorgen har målrettet og effektiv drift, pålitelig rapportering og at lover og regler overholdes, jf. *Bestemmelsene* pkt. 2.4. Internkontrollen skal videre legge til rette for læring og forbedring, og sikre at virksomheten utvikles.

Dette forutsetter at direktøren etablerer et godt styrings- og kontrollmiljø med tydelig fordeling av ansvar og myndighet, hensiktsmessig organisasjonsstruktur, riktig kompetansesammensetning og gode systemer for informasjon og kommunikasjon. Direktøren skal videre, med utgangspunkt i de etiske retningslinjene for statstjenesten, stille krav til og sørge for en høy etisk standard blant kriminalomsorgens medarbeidere, og således forebygge misligheter og økonomisk kriminalitet. Direktøren må vurdere behovet for egne etiske retningslinjer tilpasset virksomhetens behov og samfunnsoppdrag.

Kriminalomsorgens interne styring og kontroll skal videre sikre tilstrekkelig styringsinformasjon og forsvarlige beslutningsgrunnlag. Direktøren skal etablere interne systemer og rutiner for planlegging, budsjettering, oppfølging og rapportering. Etablert internkontroll skal dokumenteres. Direktøren skal fastsette et hierarki av styrende dokumenter bestående av en intern hovedinstruks, samt retningslinjer og rutiner for kritiske kjerne-, støtte- og styringsprosesser. Utforming og omfang på styringsdokumenter og dokumentasjon av at internkontrollen etterleves skal baseres på en vurdering av risiko og vesentlighet.

Direktøren skal planlegge slik at virksomheten når de mål og krav som er satt, og foreta prioriteringer iht. vurderinger av risiko og vesentlighet. Planene skal ha både ettårig og flerårig perspektiv, dokumenteres i interne styringsdokumenter, og følges opp og revideres jevnlig.

Kriminalomsorgen skal gjennomføre løpende resultatmålinger og evalueringer for å følge opp måloppnåelse, ressursbruk, samt omfang og kvalitet i virksomhetens leveranser. Resultatoppnåelsen på alle sentrale ansvarsområder skal dokumenteres. Kriminalomsorgen skal videre utarbeide informasjon som muliggjør vurderinger av kostnads- og formåls effektivitet.

Direktøren må vurdere risiko og sårbarhet for hele virksomhetens ansvarsområde, analysere og vurdere hvordan påvist risiko skal håndteres for å sikre måloppnåelsen. Risikovurderinger og oppfølging av risiko skal være en integrert del av systemet for styring og kontroll. Risikovurderinger og utviklingen i risiko vil være tema i styringsdialogen med departementet.

Kriminalomsorgen skal ha nødvendige beredskapsplaner og gjennomføre årlige øvelser.

Kriminalomsorgen skal legge til rette for ekstern kontroll og tilsyn. Aktører som gjennomfører ekstern kontroll med kriminalomsorgen er tilsynsråd, Sivilombudsmannen, Riksrevisjonen og Den europeiske komité for forebygging av tortur og umenneskelig eller nedverdiggende behandling eller straff (CPT). Kriminalomsorgsdirektoratet skal varsle departementet om besøk av tilsynskarakter så snart virksomheten er gjort kjent med besøket, ved oversendelse av tilsynsvarselet eller på annen hensiktsmessig måte. Direktoratet skal følge opp med å oversende departementet all korrespondanse som oppstår som følge av tilsynsbesøket.

Merknader fra Riksrevisjonen skal ha høy prioritet. Kriminalomsorgsdirektoratet skal utvikle en konkret plan for oppfølging av eventuelle feil og mangler som er pekt på av Riksrevisjonen. Oppfølgingsplanen skal være tema i styringsdialogen og omtales i årsrapporten.

3.3 Rapportering til departementet

Kriminalomsorgsdirektoratet skal avgi periodiske rapporter og årsrapport som beskrevet i denne instruksen og i de årlige tildelingsbrevene.

Tertialrapporter

Tertialrapportene vil fokusere på eventuelle avvik og risiko opp mot måloppnåelse, samt saksutvikling og rapportering på andre styringsparametere med fastsatt rapporteringsfrist per tertial.

Årsrapport

Årsrapporten skal utformes iht. kravene i *Bestemmelsenes* punkt 1.6.1, 2.3.3 og 3.4, samt rundskriv R-115 fra Finansdepartementet om statlige virksomheters avleggelse av årsregnskap.

Kriminalomsorgsdirektoratet skal i årsrapporten gi sin vurdering av måloppnåelse, resultater og administrative og andre forhold som er omtalt i tildelingsbrevet. Dersom fastsatte mål ikke nås, skal Kriminalomsorgsdirektoratet drøfte årsakene til dette i årsrapporten.

Årsrapporten skal suppleres med informasjon om kriminalomsorgens interne mål eller indikatorer fra virksomhetens interne styringssystemer som ikke er omtalt i tildelingsbrevet, dersom dette er nødvendig for å gi et dekkende bilde av virksomhetens resultater og gi departementet grunnlag for å vurdere måloppnåelse og ressursbruk.

Øvrige rapporteringskrav for det enkelte budsjettår formidles i de årlige tildelingsbrevene.

Års- og tertialrapporter skal sendes til Justis- og beredskapsdepartementet med kopi til Riksrevisjonen.

4. Krav som følger av *Bestemmelsene* kap. 2.5 og kapitlene 3 til 8

4.1 Delegering av fullmakter og kontroll av transaksjoner

Direktøren skal fastsette retningslinjer for videre delegering av budsjett disponeringsmyndighet og utføring av attestasjon, jf. *Bestemmelsene* punkt 2.5.2. Kriminalomsorgen skal ha en oversikt over hvem som har fått delegert budsjett disponeringsmyndighet, tilsatte som kan gjennomføre attestasjon, og tilsatte som har myndighet til å autorisere utbetalinger i banken. Oversiktene skal være oppdaterte til enhver tid og kunne legges fram for kontroll.

Kontroll av direktørens utgifter

Utgifter for direktøren skal godkjennes av fast fungerende/stedfortreder for direktøren.

4.2 Økonomisystem, regnskapsføring og –rapportering

Kriminalomsorgen skal følge felles standarder og systemer for budsjettering, regnskapsføring og betalingsformidling i staten, jf. bestemmelsene kap. 3. Virksomhetsregnskapet skal gi grunnlag for kontroll med disponeringen av gitte bevilgninger og grunnlag for analyser av virksomhetens aktiviteter. Kriminalomsorgsdirektoratet skal orientere departementet om prosesser for anskaffelse av eller vesentlige endringer i økonomisystem på et tidlig stadium i planleggingen.

Kriminalomsorgen skal benytte gjeldende standard kontoplan fastsatt av Finansdepartementet. Regnskapet skal føres etter kontantprinsippet, jf. punkt 3.3.2 i *Bestemmelsene*.

Kriminalomsorgsdirektoratet skal rapportere regnskapsopplysninger til statsregnskapet i tråd med gjeldende prinsipper, rutiner og frister.

Årsregnskapet med noter skal utarbeides iht. *Bestemmelsene* punkt 3.4 og inngå som en del av årsrapporten.

4.2 Tilskuddsforvaltning

Kriminalomsorgsdirektoratet forvalter en tilskuddsordning for frivillige virksomheter i kriminalomsorgen. En oversikt over de årlige tildelingene skal publiseres av Kriminalomsorgsdirektoratet, samt oversendes til departementet for publisering på regjeringen.no. Forvaltningen av tilskuddsordningen skal følge *Bestemmelsene* kap. 6 og være i tråd med tilskuddsordningens forskrift.

5. Delegering av myndighet

Myndigheten til å treffe vedtak i enkeltsaker om soningsoverføring mellom Norge og land utenfor Norden, jf. lov 20. juli 1991 nr. 67 om overføring av domfelte, har siden 1. januar 2014 vært lagt til Kriminalomsorgsdirektoratet med departementet som klageorgan. Med virkning fra 1. januar 2022 delegeres myndigheten til å behandle klagesaker om soningsoverføring fra departementet til Kriminalomsorgsdirektoratet. Delegering av klagebehandlingen forutsetter at førsteinstansbehandlingen delegeres videre til underliggende nivå i kriminalomsorgen.

Med virkning fra 1. juli 2020 har Kriminalomsorgsdirektoratet myndighet til å avslå søknader om benådning, jf. supplerende tildelingsbrev nr. 2 2020 av 22. juni 2020. Departementet er klageorgan over direktoratets avslag.

Myndigheten til å avgjøre erstatningskrav mot kriminalomsorgen etter de alminnelige erstatningsrettslige regler er delegert til Kriminalomsorgsdirektoratet med virkning fra 1. januar 2021. Kriminalomsorgsdirektoratet har fullmakt til å avslå krav, erkjenne ansvar, inngå forlik og foreta utbetaling etter dom, innenfor rammene av rundskriv som nevnt nedenfor.

Kriminalomsorgsdirektoratet gis fullmakt til å belaste budsjettkapittel 471 Statens erstatningsansvar og Stortingets rettferdsvederlagsordning, post 71 Erstatningsansvar m.m. Kriminalomsorgsdirektoratet bes om å følge postomtalen i statsbudsjettet og rundskriv G-01/2017, Erstatningskrav mot staten – belastning av budsjettkapittel 471, post 71 og frafall av foreldelsesinnsigelse.

Ved brev 3. november 2020 er departementets myndighet etter tvisteloven § 22-3 til å samtykke i at tjenestemenn i kriminalomsorgen avgir vitneforklaring i sivile saker uavhengig av lovbestemt taushetsplikt delegert til Kriminalomsorgsdirektoratet. Det forutsettes at samtykkekompetansen kan videredelegeres til underliggende nivå i kriminalomsorgen.